

De crisis en de informele economie

Met de informele economie wordt alle productie verstaan die niet officieel geregistreerd wordt. Het gaat hier dus om productie die niet opgenomen is in het BBP.

Binnen de informele economie kennen we twee varianten:

- a. Wettelijk toegestane activiteiten (het grijze circuit): Hierbij kun je denken aan het zelf doen van reparatiewerkzaamheden aan je huis, of het doen van iemands belastingaangifte in ruil voor het repareren van je auto. Ook vrijwilligerswerk valt hier onder.
- b. Wettelijk niet-toegestane activiteiten (het zwarte circuit): Dit is al het werk waarbij de belasting wordt ontdoken. Het kan en bijbaantje zijn van een student maar het kan ook de verkoop zijn van illegale producten.

Door het bestaan van een omvangrijke informele economie geeft het BBP een verkeerd beeld van de welvaart van een land. Immers alle productie die in de informele economie plaatsvindt draagt wel bij aan de bevrediging van de behoeften van mensen.

En natuurlijk loopt de overheid veel belastinggeld mis door het bestaan van een informele economie. Het is dan ook om deze reden dat de overheid een limiet stelt aan de hoeveelheid directe ruil die is toegestaan.

Sinds het opkomen van de crisis is het direct ruilen in veel landen weer populair geworden. Ook in Nederland kennen we verenigingen die helpen bij het tot stand komen van ruiltransacties. Dit doen ze bijvoorbeeld door middel van een puntensysteem. Als je iets voor iemand hebt gemaakt ontvang je boekhoudkundig een aantal punten waarmee je dan weer diensten van een ander kunt 'kopen'.

Over dit soort transacties wordt geen belasting (BTW) geheven en dus is de belastingdienst alert dat de omvang van dit soort handel binnen de perken blijft.

In Spanje wordt op dit moment, mede als gevolg van de crisis, de omvang van de informele sector geschat op 20% van het BBP. Natuurlijk heeft dit ernstige gevolgen voor de inkomsten van de overheid maar aan de andere kant draagt deze 20% wel bij aan de welvaart van het land.